

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quomodo sit in Iesu nomine rogandu[m]: Sancti, vti sint inuocandi: de
ipsorum veneratione & præconio: item Deus cum sit immutanilis,
quomodo exaudiat, Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

& vado ad Patrem, humanam naturam caelis inuehens. Dicunt ei discipuli eius: Ecce nunc palam loqueris, & prouerbum nullum dicis, quomodo alijs solebas dicere temporibus. Credebant Apostoli à Deo uenisse Christum ac missum, sed de eius generatione, qua à Patre exisset, nondum plene nouerant, nisi modo, propterea dicunt palam eum nunc loqui. Et quia quod ante uolebatur in cordibus eorum ambiguum, ipse eis dixerat: dicunt ei non opus esse, ut quis eum interroget. Nouit enim uel non interrogatus omnia quae ego cogito, quod me scandalizat, aut in quibus haesito, & potest me non interrogantem ab omni dubio liberum & informatum redde-
re. Ignorantiam enim meam agnoscit. Est tamen mihi opus, ut interro- gem Christum, si scire uolero, hoc est, si eruditione sua me non praeue- nerit.

In hoc credimus, quia à Deo existi.

Quare nunc tandem credunt Apostoli Christum à Deo exisse? Fortasse quia illis non interrogantibus, audire tamen cupientibus reuelauit, & satisfecit Christus dubijs eorum. Dei enim solius est mentium secreta cog- noscere, & tacitis auditorum cogitationibus occurrere. In hoc itaque ex- perimento probamus te à Patre exisse, qui cum Patre omnia secreta cor- dium peruestigas, cuius oculis omnia sunt nuda & aperta. Cum quo & Spi- ritu sancto Dominus ipse Iesus sit benedictus in secula, Amen. Hebr. 4.

SERMO DE EADEM DOMINICA.

Quomodo sit in Iesu nomine rogandum: sancti ut sint inuocandi: de ipsorum ueneratione & praenotio: item Deum cum sit immutabilis, quomodo exaudiat.

Amen amen dico uobis: Si quid Patrem petierit in nomine meo, dabit uobis. Io- annis XVI. Quàm necessaria sit nobis feruens, continuatq; ad Deum oratio, docet nos infirmitas atque multijuga nostra ignorantia. Ex- perimur quotidie, quanta sit nostra imbecillitas in tentationibus, quanta de- sideria in operando, quanta ad uirtutes tepiditas, quanta in concupiscendo malitia, quanta denique ad omnem malum pronitas nostra, ut interim ta- ceam pericula, aduersitates, metus & infirmitates, quibus undique circun- damur & iactamur quotidie. Postremo, quis enumeret quas hostium frau- des & insidias patimur, aduersus quas nulla ex nobis ipsis est uictoria, nul- la potentia ad resistendum? Hæc omnia ad obtinendum salutis portum no- bis difficultatem ostendunt, qui non aliter in hac uita, atque in mari ma- gno, inter procellosas tempestates, nauigamus. Est tamen una nobis reli- cta consolatio, sicut rex Iosaphat dicebat: Quum nesciamus quid agere de- beamus, hoc nobis residuum est, ut manus nostras ad Deum leuemus, hoc Para. 20.
est, ut ad Patrem nostrum tanquam in hoc exilio orphani suspirantes con- fugiamus, ipsum orantes, & nostri curam illi committentes. Nemini est autem formidandum, ne ad se fugientem repellat abijciatur Deus, qui est refugium pauperum, adiutor in tribulatione, nec timendum ut nolit nos audire, quando quidem se exauditurum promittit, dicens: Amen amen di- co uobis: Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit uobis. Clarè hic
EEE 2 docet

docet nos Dominus, quomodo & in eius nomine, hoc est, in cuius meriti interpositione sit nobis rogandus. Nempe in ipsius nomine, in nomine Iesu, in nomine Saluatoris. Vnde enim aliter nobis emanaret saluferum quid, quam à Saluatore. Nō igitur in nomine tuo, non in nomine meo, non in meritis tuis, est rogandus Pater: sed in nomine dilecti Filij eius, hoc est, vili opponamus vitā, passionem, virtutes & merita eius. Inuocemus super nos eius sanguinem & mortem. Quod vbi fecerimus, non potest nobis negare Pater quicquam. Quare? Quia non potest negare Filio suo quicquam, cuius videlicet in nobis insignia passionis, cuius videt supra nos merita, cuius denique videt supra nos inuocatum nomen. Per hunc enim non solum rogamus eum, sed etiam compellimus. Verūm dicis, quare in nomine Sanctorum, quare in nomine Angelorum non rogamus Deum. Rogamus quidem intercessione Sanctorum, sed non pari modo vt in nomine Iesu, qui non solum interpellat pro nobis, quod & sancti faciunt post eum, licet id non faciant in se, hoc est, in suo nomine, aut merito (hoc enim non allegant, neque præsumptuosè iactant) sed in nomine Christi Iesu, hoc est, in virtute Iesu (de literalibus enim hoc solo nomine non loquimur) extra quam non est vel Angeli, vel Sancti nomen, quod nos saluare, aut saluferum quid ex se tribuere possit. Siquidem extra Deum omnia imperfecta, imò omnia nulla sunt. Non quidem negamus sanctorum inuocationem & intercessionem, quam necessitatibus nostris non parum contulisse sapienter experti sumus.

Nec distentur eos, quatenus cum Christo vnus spiritus sunt, pro nobis apud Deum oratio multa posse, à nobis quoque, vt nostris tepidis orationibus suas feruentissimas adungant, rogandos: sed propter rudes quosdam & crassos homines, qui non distinguunt creaturam probè à creatori, dixerim sanctos extra Christum, hoc est, Petrū in nomine Petri, & Paulum in nomine Pauli, nihil esse: in nomine autem, hoc est, in virtute Iesu Christi (cui omnis salus & virtus adscribenda est) multum esse. Hoc modo dico me non rogare in nomine Petri, nomine Iesu excluso: quia ita neq; Petrū cognosco in nomine Petri, neque Paulū in nomine Pauli. In nomine autē Iesu eos veneror, vt amicos & filios Dei excelsi, cuius habet in se gratiā, cuius sanguis & virtus, cuius charitas & dona in eis resurgunt abundanti. Quænam modū ergo sancti hic viuētes in terris, si quid rogabāt Deū, vel pro se, vel pro alijs, vtiq; in nomine Iesu rogabant, ita ne modo quoq; aliter orant, q̄ in nomine Iesu pro nobis. Porro sancti hic in terra constituti, si quid rogati fuerunt, nonne per nomē Iesu interpellabātur, hoc est, vt eius amore, eius intuitu, illud bonum quod acceperant à Deo, egenis communicarent? Sic hodie & nos quoque rogamus, & rogamur, & alter alteri se humiliat, alter alterius opera flagitans, per nomen Christi. Rogamus Deum & Patrem in nomine Iesu: Rogamus homines vbi aliquid saluferum petimus in nomine Iesu. Neq; enim petentes ascribimus hominibus, sed Christo, tam rogando, quam accipiendo, quicquid boni aut saluferi rogamus. Neque in hoc quicquam latet hæreticum. Sancti nanque neque vellent quidem suo nomine honorari, suove nomine prædicari. Quid enim in eis honoraremus, nisi quomodo homines in seipis honoramus? Nunc verò dico eos non in seipis tantum

Sancti quibus inuocandi sint.

Hierem. 14.

In nomine Iesu quomodo rogandū.

Sancti quid apud Deum pro nobis possunt.

Sancti in terra constituti quomodo rogarint Deum.

Sancti quatenus honorandi sint.

rum, sed in Deo, & Deum in ipsis honorandos. Hoc modo Christiane honorantur. Inuocandi sunt ergo nobis sancti, vt pro nobis orēt, sed pio modo, non vt quicquam ex seipsis tribuant. Putare nihilominus debemus eorum merita esse merita Christi, quæ ipse operatus est in eis, cum eorum tamen liberæ voluntatis (quam Deus cogere non vult) ascensu & conatu, eisque, hoc est, sanctis Christum donasse, vt haberent merita & præmia. Deus quidni in sanctis iustis coronatur. Operando enim hominibus sanctis virtus diuina, illorum opera facit, vt sint merita, imputatq; ad merita, & hæc coronat in eis, vt merita. Vide igitur quanta sit Dei misericordia, & benignitas circa nos. Cognosce etiam quod sancti non aliter volunt honorari, quam in Deo, & propter Deum, hoc est, vt Deus honoretur in illis. Attende postremo, quomodo Litanias legit & instituit Ecclesia. Cum enim dicit: Fili Dei, non subiungit ora pro nobis, sed miserere nobis. Cum dicit sancte Petre, non dicit miserere nobis, sed ora pro nobis. Christo, hoc est, Deo dicimus: Propitius esto, Parce nobis Domine: Christo dicimus: Ab insidijs diaboli, libera nos Domine. Neque enim facultatis est sanctorum, vitia nobis auferre, aut virtutes donare, nisi in virtute & nomine Iesu, & nisi ministerialiter Deo & iubente & dante. Ideo & quando pro nobis orant nunc beati, non aliter iuxta hunc modum orant, quam olim pro seipsis miseri, hoc est, non in nomine suo, sed in virtute nominis Dei. Propterea legitur de XXIII. senioribus, quod deposuerunt Apoc. 4. coronas suas, & procererunt in facies suas, adorantes Deum. Quid est coronas deponere, quam Christo coronas & merita sua accepta referre, fateriq; eadem Christi esse? Credimus autem sanctos à Deo iustius exaudiri quam nos, vt pote Dei amicos, qui puri & immaculati, siue per penitentiam à peccatis exuti, & in sanguine agni loti, inuenti sunt Deo fideles vsque ad mortem. Apoc. 7. Nos autem quomodo calamitatibus & miserijs, ita peccatis quoque & transgressionibus pleni, nostras iniquitates & infidelitatem agnoscimus: ideo causam nostram malam, tanquam patronis post Christum secundarumque intercessoribus, & iudicis amicis, committimus. Sunt enim in statu fructificationis amicitia diuina. Quare iustissimum est amicis nihil negari ab amico, hoc est, nihil beatis negari à Deo. Credendum est tamen eos nihil rogare, nisi quod Deus vult rogari. Vult autem Deus omnes homines saluos fieri, & ad cognitionem veritatis venire. Ideoque & libenter suscipit preces sanctorum suorum, pro nostra salute suas. Et quanquam nemo cogi possit, vt interventionem sanctorum imploret, neque temere faciat, qui in spiritu humilitatis, & in animo contrito, ipse ad Deum accedens, veniam imploret, multum tamen contulerit, præsertim tepidis & imperfectis hominibus, sanctorum feruentes preces suis frigidis iungere, vt sic adiuetur infirmitas sua apud Deum, qui occasionem nobis benefaciendi libenter accipit. Cæterum, cogitare quis vestrum hic posset: Cum Deus verax, constans, & immutabilis sit, quid facit oratio, quia immutare non potest Deum? Neque enim de nolente facit volentem, & quicquid voluerit Deus, fiet, ideo superflua videtur oratio. Respondendum, nequaquam esse superfluam orationem, nec esse etiam propterea mutabilem Deum. Quod vt plenius intelligatur, aliquid ex historia sancta, puta ex Genesi recensamus causa exempli. Ibi enim legitur Isaac à Deo promissum, semen eius multiplicandū Genes. 4.

EEE 3 vt stel-

vt stellas cæli. Quando ergo promittebatur ei à Deo, an Deus id facturus erat, an non? Absit vt promittere Deum dicamus non seruaturum. Absit inquam, vt absque voluntate implendi sentiamus eum promittentem. Absit postremo vt eum à voluntate mutabilem sine mutatu dicamus. Ergo quod promiserat, voluit, & quod voluit, seruauit, hoc est, impleuit. Iam igitur audi: Post hanc promissionem Dei Isaac vxorem duxit sterilem. Abijt Isaac ad rogandum Dominum pro vxore sua, eo quod esset sterilis. Quem exaudivit Deus, & dedit conceptum Rebecce. Iam vide quid necessitatis hic fuit Isaac orare pro vxore sterili, cum ei promissum à Deo iam ante fuerat semen eius multiplicandum, vt stellas cæli. Si promissio erat vera diuina, si implenda, quid necesse fuit Isaac orare? Nam si verax est Deus, si stabilis, constans, ac immutabilis est, iam necesse erat, quod promiserat fieri. Quare ergo tunc orauit Isaac Dominum? Num Dominus suæ sponsonis aut est oblitus, aut implere non potuit? Haudquaquam. Sed quomodo ab æterno hoc prædestinauerat futurum, ita etiam Deus hoc ipsum reuelauerat Isaac implendum, puta vt semen eius sicut stellæ cæli multiplicaretur. Quomodo ergo prædestinatum erat & certo futurum, vt semen eius multiplicaretur, ita prædestinata quoque fuerunt & media, & modus, quibus prædestinatio principalis impleretur. Oratio igitur Isaac non mutauit Deum, nec futu- ciosa, aut superflua, sed necessaria, quasi pro re per orationem impetranda. Non igitur rectè obijcitur, quod nihilominus Deus esset id ipsum, quod orabat Isaac, sine oratione facturus. Non ita est sentiendum. Nam quia scribitur, Exaudivit Deus orationem eius, haud dubium ostendit, nisi Isaac orasset, Rebecca eius sterilis mansisset. Quomodo enim exaudivisset Isaac orationem Deus, pro sterili vxore precantis, si hæc absque mariti oratione fecunditatem obtinisset? Sed dicis, inde quod Deus prædixit, necesse erat, tamen si Isaac non orasset, vt Rebecca conciperet, ideo superflua orauit. Haudquaquam. Sciuit Deus ab æterno semen Isaac multiplicandum, sciuit sterilem Isaac vxorem Rebeccam futuram, sciuit Isaac virum sanctum pro vxore precaturum sterili, sciuit se exauditurum, vt prædestinatio impleretur. Ideo quomodo finis præstitutus & prædestinatus fuit, ita etiam media sunt præstituta & prædestinata, quæ si intermitterentur, & hoc ipsum fuisset præstitutum à Deo, nec finis tunc præordinatus foret nec prænunciatus. Verbi gratia: Non prædicatur à Deo seges multa futura, nisi & colonus prævideatur araturus. Si itaque araturus est & culturus agrum, potest sequi seges vberissima futura, potest etiam seges impediri. Quæ si minime fuerit impedita, potest certè futura prædici ab eo, qui futura scit, quæ tamen si colonus agrum non arauerit, neque esset, neque prædiceretur seges copiosa futura. Potuit hoc modo multiplicatio seminis Isaac prædici à Deo, potuit sterilitas vxoris Isaac, Rebecca scilicet præsciri, potuit nihilominus quæ prænunciata à Deo fuerat seminis multiplicatio, vera impleri, quia prævidebatur Isaac oraturus & Rebecca sterilitatem deprecaturus, vt nullam esset impedimentum, quin diuina prædestinatio impleatur. Non igitur erat superflua oratio, qua impetrabatur fecunditas Rebecce, quia sine ea neque sterilis concipisset, nec Isaac promissio facta fuisset. Impletur igitur finis, si media implentur. Nec prædicatur implendus finis, ybi media quibus ad finem perueniri

opot-

oportet, prævidentur à Deo non implenda. Sed obijciunt ab alio fortasse: Si oratio habet efficaciam impetrandi, tunc Deus ut homo mutatur. Legimus enim in scriptura sacra aliquid, ut futurum à Domino prænunciatum, quod tamen facta oratione non fuit, quomodo interminatum fuerat, impletum. Verbi gratia: Niniuitis per Prophetam Ionam à Deo prænunciatum fuit excidium ciuitatis. Vbi tamen poenitentia regis & incolarum, orationeq; eorundem ad Deum facta mansit Niniue incolumis. Aut igitur Deus fuit mutatus ad preces & poenitentiam incolarum ciuitatis, ut non faceret quod voluerat, aut non fuit verax, ut diceret futurum quod non erat futurum. Dicendum, licet circa nos fiant mutationes in rebus huiusmodi exterioribus, Deus tamen stabilis manet & immutabilis. Sumus enim nos mutabiles, ideo sententia diuina circa nos bene mutatur, Deo remanente immutabili. Verbi gratia: Niniuitis sententia fuit per Ionam nunciata, quam tunc Niniuitæ cum nunciaretur, iuxta sua opera dignam commuerant. Qui tamen ubi se mutauerant, sententia quoque circa eos mutata fuit, ut non fieret quod alioqui fuisset futurum, hoc est, ut non periret ciuitas. Propterea tamen Deus non est mutatus in sua voluntate. Sed dicitis: Quomodo tunc est verax? Dixit enim subuertendam ciuitatem, quæ non est subuersa. Dic Deum prædixisse sententiam dignam operibus Niniuitarum, & insinuassem quid meruissent: nempe excidium ciuitatis. Sciuit tamen eos poenitentiam acturos, ideo nunquam fuit mutatus in aliam voluntatem, quam ante habuerit. Nunquam enim voluit Niniuitas damnare, quos sciuit per poenitentiam reuocandos, licet sententiam inferendam, quam meruissent, si non poenitissent, illis indicauit. Simile est de Ezechia rege Iudæ, cui Deus terminum vitæ prænunciavit. Orauit Deum Ezechias, & addidit Deus adhuc quindecim annos vitæ Ezechiz. Circa Ezechiam facta est mutatio, quia certissimo fuisset moriturus, nisi adijcente Domino plures annos superuixisset. Deus autem mutatus non fuit, ut quod primo voluisset, deinde mutatus nollet, sed immutabilis ipse circa res mutabiles ægroto adesse mortem nunciat. Ipse tamen quomodo sciuit ægroto verè adesse mortem, ita sciuit & voluit eum hac vice non mori, sed oratione sibi longiorem vitam impetrare. Prædixit igitur, quod sciebat nisi subueniretur, futurum prænunciabat ei, non iuxta hoc quod erat facturus in eo miraculum, sed iuxta hoc quod naturali ei fuisset cursu naturæ (nisi Deus aliter prouidisset) euenturum. Verè igitur impetrauit Ezechias oratione sua longiorem vitam, quia nisi orasset, Deus annos ei plures vitæ non adiecisset. Verum orationem futuram Ezechiz cognouit, & se illum seruaturum in vitæ sciuit. Vnde stans hoc quod mutatio circa Ezechiam facta est, nihilominus in Deo mutatio nulla facta est, sed quod voluit Deus, semper voluit, & volens mansit. Oraite igitur semper Deum filij, nec de prædestinatione disputate, sed Dei prouidentia vos committite. Adeo graue periculum super vos non potest venire, à quo Deus non possit vos liberare. Mutate vos in meliorem vitam, quia adeo deploratæ non fuistis vitæ, à qua diuina miseratio, si poenitueritis, non vos liberet. Si igitur volueritis de peccatis pristinis poenitere, si pro vitæ peccatorum Deum rogare, si futura peccata volueritis cauere, si denique Dei seruare decreueritis mandata, signa habebitis, quod scripta sunt no-

Deum esse
immutabi-
lem.

Ionæ 3.

Esaie 38.

mina vestra in libro vite. Quod nobis omnibus largiatur Dei Filius Dominus noster Iesus Christus in secula benedictus, Amen.

PARAPHRASIN IN EPISTOLAM ET EXEGETICAM IN EUANGELIUM IN FESTIUITATE ASCENSIONIS DOMINICÆ, cum suo Sermone require in secundo Tomo de festiuitatibus Sanctorum, in vtraque parte.

DOMINICA POST ASCENSIONEM DOMINI, Epistola prima Petri quarto.

Prou. 10.
Iacob. 1.

Esote prudentes, & vigilate in orationibus. Ante omnia autem mutuam in vobismetipsis charitatem continuam habentes, quia charitas operit multitudinem peccatorum. Hospitalis inuicem sine murmuratione. Vnusquisque sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrans, sicut boni dispensatores multiformis gratie Dei. Si quis loquitur, quasi sermones Dei: si quis ministrat, tanquam ex virtute quam administrat Deus, ut in omnibus honorificetur Deus, per Iesum Christum.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

1. Petri 4.
& 5.

Rom. 12.

Lucæ 12.

Psal. 126.

Psal. 90.

Collo. 3.

Postquam præmonerat eos, qui luxurijs & peccatis operam dant, Petrus Apostolus, deterere eos cupiens à vitijs, per expectationem diuini iudicij, quod futurum est in nouissimo die, quo reddent rationem operum suorum, nihilominus credentes monet nunc vigilare, prospicereque, quod rectè, inculcateque viuant, quando quidem incerti sunt, quando viuendi terminus illis sit imponendus. Quamobrem cum Dominus pulsauerit, quacunque hora veniens, illos inueniat oportet vigilantes, & qui pulsanti confestim aperiant, paratique occurrant. Dicit igitur: Esote prudentes, cognoscentes, cauentesque pericula tentationum ex carne & mundo, insidiasque diaboli intelligentes: quas quomodo elabi, aut vincere studeatis, vestra sit meditatio. Et vigilate omni hora hostium tentamenta suspecta habentes. Nectantum opus est vt vigiletis, sed vt vigiletis etiam in orationibus. Prudentia enim & vigilia vestra ad hoc quamuis sit necessaria, ne ab inimicis capiamini, non tamen sufficit, nisi adiutorium etiam vobis adit diuinum. Nisi enim Dominus custodierit ciuitatem, frustra vigilat qui custodit eam. Idecirco vigilate in orationibus, vt habitetis in adiutorio altissimi, & in protectione Dei cæli commoremur, quem inuocatis. Ante omnia præcipue mutuam in vobismetipsis charitatem continuam ac indeficientem habentes. Absque enim obseruatione charitatis nihil prodest, quicquid aliud exercebitis, aut quaeritis ad salutem. Hoc modo Paulus quoque monet, dicens: Super omnia charitatem habere, quod est vinculum perfectionis. Hæc enim operit multitudinem peccatorum, vt vbi illa à Deo infusa fuerit, ibi recedat necessitas est mor-